

SZÖVEG –
BOGNÁR MÁRIA

SOROZAT –
ZÖLD MOZAIK

ZÖLD MOZAIK

1 NAPENERGIA-HASZNOSÍTÁS MÁSKÉPPEN

A napenergia hasznosításának nagy fejlődés előtt álló formája az ún. koncentrált napenergia technológia (CSP). Ennek lényege, hogy a napenergiát vízmelegítésre használják, és az így megkötött hő turbinákat és generátorokat hajt meg. Ebből következően nincs folyamatos napsütéshez kötve, mint a hagyományos napelemek, azaz akkor is tud áramot adni, ha a nap éppen nem süt. Az utóbbi időben az ún. fotovoltaiikus napelemek hódítottak teret, tekintve, hogy áruk csökkent. A CSP technológia különösen Kínában lett népszerű, ahol elhatározták, hogy a következő öt évben tízezer MW ilyen kapacitást hoznak létre. A megtermelt hő így hússzor olcsóbban tárolható, mint a villamos energia. A Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) azt prognosztizálja, hogy 2050-re a CSP technológia a világ áramtermelésének már tizenegy százalékát adja.

Az első, koncentrált napenergia-technológiával működő erőmű a spanyolországi Sevilla közelében

2 ZACSKÓDÍJ

Érdekes – és figyelemre méltó – eredményt hozott az az angliai intézkedés, hogy az árak csomagolásához eddig ingyen adott műanyag zacskókért fizetni kell, mégpedig zacskónként öt pennyt. A takarékos angolok ezekután már „nem tartottak igényt” a zacskókra, amelyekből így az év első hat hónapjában csak ötszázmillió fogyott a hét legnagyobb brit szupermarketben, ami hetede a korábbiak. A zacskódíj Skóciában, Észak-Írországban és Walesben már létezett, utolsóként Angliában vezették be. A papírzacskó továbbra is ingyenes. Az intézkedés csak a 250 főnél többet foglalkoztatató kereskedelmi láncokra vonatkozik, a kisebb boltok továbbra is ingyen adják a műanyag zacskót.

Képek - Profimedia - Red Dot

A ROVAT TÁMOGATÓJA AZ

3 TENGER SZEMÉT

Évente tízmillió tonna hulladék kerül a tengerekbe. Ezek nyolcvan százaléka szárazföldi tevékenységből származik, amelynek tizenöt százaléka a víz színén lebeg. A hulladék túlnyomó része főként műanyag, palack, zacskó, de a tengerbe vesző halászhalók is jelentős részét képezik. A fő probléma velük az, hogy nem, illetve csak évszázadok alatt bomlanak le. Gyakran összesodródnak, és hatalmas, lebegő szemétfoltot képeznek. A legnagyobb ilyen folt a Csendes-óceánban van, 3,5 millió tonna össz tömeggel. A tengervíz szennyezettsége nem csupán esztétikai probléma: veszélyeztet számos tengeri élőlényt, amelyek elfogyasztják, de megemészteni nem tudják, és ebbe bele is pusztulhatnak. A bálnák, delfinek, teknősök és tengeri madárfajok mintegy negyven százaléka fogyasztott tengeri hulladékot. A tengeri üledékekben felhalmozódott mikroműanyagok, vagyis az öt milliméternél kisebb méretűre szétesett műanyagrészek a halaknak, kagylóknak, tengeri madaraknak szolgálnak alkalmoszerű, ámde gyakran végzetes „táplálékul”.

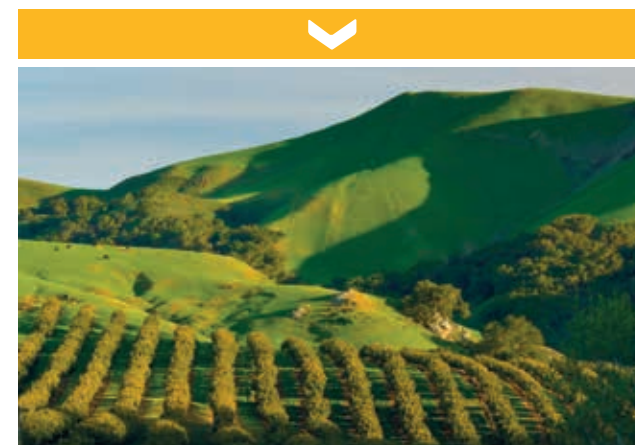

Gyerekek játszanak az indonéziai Muara Angke város tengerpartján

4 ERDŐROMBOLÓ AVOKÁDÓTERMESZTÉS

Mivel az avokádófák ugyanazokon a helyszíneken érzik jól magukat, mint a fenyőfák, a mexikói földművesek – hatósági tilalom ellenére – avokádócsemetéket ültetnek az erdőkben, amelyek növekedésekor aztán „kénytelenek” kivágni a mellettük álló fenyőfákat. Így veszélyeztetik a fenyők erdei állományát Mexikó középső részén.

Az avokádó vízigénye ráadásul kétszeres a fenyőkéhez képest, emiatt kevesebb víz juthat majd az érintett Michoacán hegyi patakjaiba. A Kanadából tömegesen érkező királylepkék téli rezidenciái is veszélybe kerültek. A 2000 és 2010 között évi 690 hektáryi (6,9 négyzetkilométernyi) veszendőbe ment erdőterület hosszú távon már súlyos környezeti sérülést jelent. A Mexikóból az USA-ba irányuló – avokádóexport ez alatt a tíz év alatt a tízszeresére nőtt, a Kínába irányuló pedig évente a háromszorosára nő.

Avokádóültetvény a kaliforniai Cayucos közelében

5 CSERNOBIL KÖRNYÉKE IS JÓ VALAMIRE

A harminc éve történt csernobili katasztrófa kétezer négyzetkilométernyi (Komárom megye méretű) területet tett a mezőgazdaság számára használhatatlanná az ott tartósan magas radioaktív sugárzás miatt. Egy új ötlet szerint ez a terület is hasznosítható lenne valamire, mégpedig napenergia termelésére. Ehhez csak napelemek sokaságát kell telepíteni az amúgy elhagyatott nyitott térségekbe. A termelt áram elvezetésére készen állnak a meglévő nagyfeszültségű vezetékek és a képzett erőművi munkaerő. A vidék, ha nem is szaharai léptékkal mérhető napsugárzást kap, de éppen eleget, és például a németországi viszonyokhoz képest jóval többet. Ott 39 GW-nyi napenergia-kapacitást létesítettek már, itt egyelőre 1 GW-tal kezdenék, 1,1 milliárd dollár beruházással, amit év végére 4 GW-ra növelnének. A beruházás iránt már külföldi befektetők is érdeklődnek. ♦